

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU LABURISTIČKE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-268/19
Sarajevo, 12. oktobar 2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	2
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	4.594,30	1,27
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	90.160,20	24,96
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	500,00	0,14
4.	Prihodi od imovine (3-c)	4,48	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	9.196,00	2,55
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	256.745,98	71,08
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	361.200,96	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	361.200,96	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 358.448,01KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je Laburisti BiH.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je registrovana kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPO-14-000001 od 14.01.2014. godine.

Sjedište stranke je u Velikoj Kladaši, Ibrahima Mržljaka 84.

Lice ovlašteno za zastupanje Laburističke stranke Bosne i Hercegovine je Elvira Abdić Jelenović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Alma Kajtažović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centralni ured Laburističke stranke Bosne i Hercegovine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta, priloge fizičkih lica i troškove kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine u periodu od 2014. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem i nalazima revizora da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je dostavila Program utroška sredstava za 2018. godinu u kojem je predvidjela ukupne troškove u iznosu od 354.000,00 KM.¹ Uvidom u finansijski izvještaj stranke utvrđeno je da je stranka u 2018. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 358.448,01 KM.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva u iznosu od 71.256,15 KM utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2018. godinu, kako slijedi:

- Stranka je planirala *Troškove kancelarijskog materijala* u iznosu od 5.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 6.600,76 KM, što je za 1.600,76 KM više od planiranog iznosa.
- *Troškove ugovora o djelu* stranka je planirala u iznosu od 20.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 30.777,68 KM, čime je iste prekoračila za iznos od 10.777,68 KM.
- Stranka je *Troškove neproizvodnih usluga* prekoračila za 2.267,23 KM. *Troškove neproizvodnih usluga* stranke je planirala u iznosu od 50.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 52.267,23 KM. U okviru navedenih sredstava utvrđene su isplate predsjednici političke

¹ Stranka je dana 27.03.2019. godine uz godišnji finansijski izvještaj dostavila Rebalans Programa utroška sredstava za 2018. godinu na kojem nema datum izrade dokumenta kao ni podatak o tome kada je isti usvojen. S obzirom da nedostaju ključni podaci o rebalansu isti nije uzet u razmatranje.

stranke u iznosu od 22.500,00 KM na osnovu odluke o naknadi materijalnih troškova u obnašanju funkcije predsjednika/ce Laburističke stranke BiH, koju je potpisala sama predsjednica. U skladu sa odlukom nije vršen mjesečni obračun i utvrđivanje stvarnih troškova, već su isti knjiženi na teret stranke u momentu svake mjesečne isplate u iznosu od 2.500,00 KM.

- *Troškove kampanje* stranka je planirala po vrstama u ukupnom iznosu od 70.100,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 101.169,47 KM, čime je iste prekoračila za iznos od 31.069,47 KM.

Na isti način, stranka je sljedeće troškove ostvarila u većem iznosu u odnosu na planirane rashode: *Troškove električne energije* za 973,83 KM, *Troškove usluga* za 3.401,47 KM, *Troškove platnog prometa* za 249,99 KM i *Troškove telefona* za 155,57 KM.

- U Programu utroška sredstava stranka nije planirala sljedeće troškove: izdatke za dnevnice i putne troškove, takse i novčane kazne, hotelske usluge, prevoz i naknade za topli obrok i regres.

Stranka je u 2018. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 20.760,15 KM, i to: izdatke za dnevnice i putne troškove u iznosu od 3.741,11 KM, takse i novčane kazne u iznosu od 6.194,00 KM, hotelske usluge u iznosu od 2.764,86 KM, troškove prevoza u iznosu od 275,00 KM i naknade za topli obrok, prevoz i regres u iznosu od 7.785,18 KM.

Pored navedenog potrebno je istaći i to da je stranka u Programu utroška sredstava za 2018. godinu planirala sredstva za *Prenesene obaveze* u iznosu od 15.990,00 KM i *Višak prihoda nad rashodima* u iznosu od 9.000,00 KM. Navedena sredstva ne mogu biti planirana za te namjene, odnosno obuhvaćena Programom utroška za 2018. godinu, jer su sredstva za „*Prenesene obaveze*“ bila planirana Programom utroška sredstava za prethodne godine, odnosno troškovi su bili planirani u periodu kada su nastali, dok *Višak prihoda nad rashodima* ne predstavlja trošak stranke.

b) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim rashodima i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, poslovnih knjiga i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju u obrascu 4.1 finansijskog izvještaja (režijsko-administrativni i ostali troškovi), čime je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika.

Uvidom u račune stranke utvrđeno je da je stranka izvršila plaćanje dva računa u ukupnom iznosu od 975,28 KM koje je izdao dobavljač „Auto Grlica“ d.o.o. Viškovo, a koji su izdati na ime Abdić Jelenović Elvire.²

S obzirom da su sredstva isplaćena fizičkom licu koje nije zaposleno u stranci, navedene isplate imaju karakter ličnih primanja, na koja stranka nije obračunala niti platila porez na dohodak i doprinose. Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala troškove i obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinose na isplaćena sredstva.

- (2) Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno je da stranka nije vodila adekvatne evidencije o svojim rashodima i obavezama.

² Pored navedene isplate stranka isplaćuje i mjesečnu naknadu po odluci predsjednici stranke u iznosu od 2.500,00 KM za materijalne troškove, između ostalog i troškove goriva i održavanje vlastitog vozila, na koje je obračunala porez na dohodak i doprinose.

Pregledom analitičke kartice konta Neraspoređeni višak prihoda, utvrđeno je da je stranka u 2018. godini evidentirala iznos od 166,26 KM, ispravljanjem greške iz 2017. godine, jer je dva puta teretila troškove za račun dobavljača Privredna štampa d.o.o. u iznosu od 166,26 KM.

Na osnovu dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je do navedena poslovne promjene došlo usljed ispravke pogrešnih evidencija iz prethodne godine, jer je stranka u 2017. godini račun dobavljača Privredna štampa d.o.o. u iznosu od 166,26 KM evidentirala dva puta u okviru troškova.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM³ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 223.072,60 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je iskazala troškove kampanje u iznosu 101.169,47 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Laburističkoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da uspostavi potpune i tačne evidencije o rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da racionalno troši budžetska sredstva.*

KOMENTAR:

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu. U očitovanju stranka je istakla da je izvršila Rebalans programa utroška sredstava za 2018. godinu, te da je isti dostavljen dana 25.03.2019. godine.

Pored toga što je Rebalans programa utroška sredstava za 2018. godinu dostavljen uz godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu dana 25.03.2019. godine, a koji je stranka imala obavezu dostaviti nakon usvajanja, ovaj dokument ne sadrži ni podatak kada je izrađen i usvojen, te isti nije uzet u razmatranje.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, te je koriovala nalaze revzije iz Preliminaranog izvještaj o pregledu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr sc. Hasida Gušić

Revizor

Veliborka Kenjić

³ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.